

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศส
กับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบ
An Evaluation of Alignment between French Language National Test and
the Common European Framework of Reference for Languages Using Item Mapping

พุดม ไบระมาน (Preud Bairaman)¹ สวรรณ์ งัดกระโทก (Sungworn Ngudkratoke)²

นลินี ณ นคร (Nalinee Na Nakorn)³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบ และ 2) ศึกษาสาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เนื้อหาของข้อสอบและการวัดทักษะทางสมอง ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ข้อสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศส (PAT 7.1) จำนวน 100 ข้อ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 แผนการเรียนอังกฤษ-ฝรั่งเศส ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 10 โรงเรียนที่สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 388 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนจำนวน 163 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้วิจัย ประกอบด้วย แบบทดสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศส (PAT 7.1) แบบประเมินความสอดคล้อง และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าสัดส่วน โมเดลการตอบข้อสอบแบบ 1 พารามิเตอร์ (โมเดลราสซ์) โคสแคว์ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป มีจำนวน 16 ข้อ โดยข้อสอบที่สอดคล้องทั้งหมดวัดสมรรถนะการอ่าน ข้อสอบที่สอดคล้องส่วนใหญ่อยู่ในระดับภาษา A2 และวัดทักษะทางสมองขั้นวิเคราะห์/สืบสวน ผลการประเมินโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบกับผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกัน และ 2) สาเหตุของความไม่สอดคล้องสามารถแบ่งออกได้ 3 มิติ ได้แก่ ความไม่สมดุลระหว่างเนื้อหาที่ใช้ออกข้อสอบกับเนื้อหาของมาตรฐาน การวัดทักษะทางสมองที่แตกต่างกัน และการใช้ภาษาในการสร้างข้อสอบที่ไม่สัมพันธ์กับมาตรฐานและไม่สัมพันธ์กับระดับภาษาของนักเรียน

คำสำคัญ ภาษาฝรั่งเศส กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ความสอดคล้อง แผนที่ข้อสอบ

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
pbairaman@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
sungworn@hotmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
nalinee_na_nakorn@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

Abstract

This study aimed to 1) value the alignment between Thailand's Professional and Academic Aptitude Test in French language (PAT 7.1) and the Common European Framework of Reference for Languages by using item mapping and 2) study the misalignment between Thailand's Professional and Academic Aptitude Test in French language (PAT 7.1) and the Common European Framework of Reference for Languages. Variables were composed of contents and cognitive demands. Populations were 100 items of PAT 7.1 and 388 grade-12 students (Matthayomsuksa 6) in English – French program (academic year 2017) in 10 schools under South 2's Development Center of French language. Samples, 163 students, were selected with stratified sampling method. Research tools consisted of a PAT 7.1 test, two alignment matrixes and a set of open-ended questions. Data were analyzed with proportion, Rasch IRT model, chi-square, percentage and content analysis. The study revealed that 1) there were 16 items of PAT 7.1 aligning with the Common European Framework of Reference for Languages. Most of them were classified into A2 level and evaluated analysis/investigate skill. Moreover, item mapping result was coherent with that of panelists' judgement; 1) three main reasons for misalignment were highlighted: the imbalance between item content and standard content, the unmatched levels of cognitive demands and the language usage in the items.

Keywords: French Language, CEFR, Alignment, Item Mapping

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

สำหรับการศึกษาอิงมาตรฐาน เนื้อหาสาระ (Content) และทักษะทางสมอง (Cognitive Demand) ในมาตรฐาน เป็นสิ่งที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องตระหนัก ยึดถือ และนำไปใช้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถที่ สอดคล้องกับมาตรฐาน สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) มีทิศทางที่สนับสนุนการจัดการศึกษาอิงมาตรฐานในประเทศไทยโดยกำหนดนโยบายที่ต้องการให้มีการจัดการศึกษาแบบ ประสานสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา ทักษะ กระบวนการเรียนการสอน ขณะที่ สังวรณ จัตุระโทก (2556, น. 2) ได้นำเสนอว่า การจัดการศึกษาอิงมาตรฐานต้องประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ มาตรฐาน หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการ ประเมินโดยบุคลากรทางการศึกษาต้องจัดให้องค์ประกอบทั้ง 4 สอดคล้องกัน

ในส่วนของการสอนภาษาฝรั่งเศสของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย นอกจากครูผู้สอนต้องจัดการศึกษาให้อิง มาตรฐานระดับชาติ หรือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แล้ว ครูผู้สอนจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้ อิงมาตรฐานระดับสากล คือ กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปด้วย (The Common European Framework of Reference for Languages - CEFR) โดยกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปเป็น มาตรฐานระดับสากลที่คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปได้มีมติเสนอให้ประเทศสมาชิก รวมถึงประเทศฝรั่งเศส นำมาใช้เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนภาษาสามารถนำองค์ความรู้ด้านภาษาไปใช้เพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Council of Europe, 2001, pp. 1-8) มีการจำแนกมาตรฐานภาษาออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ A1 A2 B1 B2 C1 และ C2 และแต่ละระดับมีขอบเขตของเนื้อหาที่ครอบคลุมสมรรถนะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตลอดจนทักษะทางสมอง ที่แตกต่างกัน (Council of Europe, 2001, p. 24)

เพื่อประกันคุณภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสให้อิงมาตรฐานระดับสากล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้ร่วมมือกับสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย นำการทดสอบมาตรฐานภาษาฝรั่งเศสตามกรอบ มาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรประดับ A1 และ A2 มาวัดผลสัมฤทธิ์ทางภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน มัธยมศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่พุทธศักราช 2551 เป็นต้นมา (สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย, 2559) เมื่อพิจารณาสถิติการทดสอบของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสภาคใต้ตอนล่าง พบว่า นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดของศูนย์ฯ ที่เข้ารับการทดสอบและที่สอบผ่านไม่สะท้อนจำนวนจริงของนักเรียนใน แผนการเรียนอังกฤษ-ฝรั่งเศสของแต่ละโรงเรียน พญม ไบระหมาน สังวรณ จัตุระโทก และนลินี ณ นคร (2558) ได้ชี้ให้เห็น ว่า ข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสระดับโรงเรียนอาจเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่มีความพร้อมต่อการทดสอบภาษาฝรั่งเศส ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป เพราะการที่ข้อสอบมีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐาน ความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปในระดับต่ำนั้นมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางภาษาฝรั่งเศสของนักเรียน

อย่างไรก็ตาม การประเมินความสอดคล้องที่ผ่านมาได้ศึกษาเฉพาะข้อสอบระดับโรงเรียน และได้ประเมินโดยอิง ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญเพียงอย่างเดียว ปราศจากการนำความรู้ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนมาร่วมประเมิน Bholia, Impara and Buckendahl (2003 as cited in Kaira, 2010, p. 5) ได้แสดงทัศนะว่า การประเมินความสอดคล้องลักษณะนี้ อาจส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แท้จริงและพัฒนาการเรียนของนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ โดยนำข้อสอบระดับชาติกับความรู้ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนมาประเมิน ร่วมกัน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและการพัฒนาการวัดและประเมินผลวิชาภาษาฝรั่งเศสต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

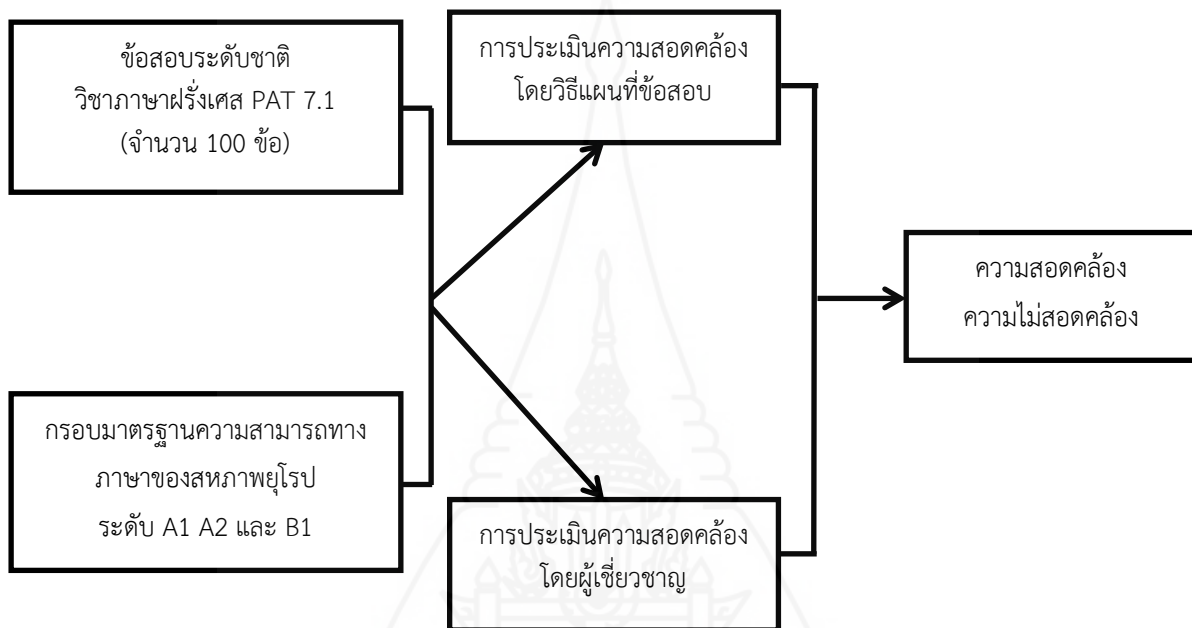
1. เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของ สหภาพยุโรป โดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบ
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสกับกรอบมาตรฐานความสามารถทาง ภาษาของสหภาพยุโรป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

เพื่อสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับความสอดคล้อง แผนที่ข้อสอบ และทฤษฎีการตอบข้อสอบ แล้วออกแบบกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและการวัดระดับทักษะทางสมองของข้อสอบรายข้อวิชาภาษาฝรั่งเศส กับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ระดับ A1 A2 และ B1 เนื่องจากเมื่อได้พิจารณาการเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสกับระดับภาษาที่หน่วยงาน CIEP (Centre International d'Études Pédagogiques) กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยได้คำนวณไว้ (Campus France, 2016, p. 4) พบว่า จำนวนชั่วโมงเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนมัธยมศึกษาเทียบเท่าได้กับการเรียนภาษาฝรั่งเศสตั้งแต่ระดับ A1 - B1 หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการประเมินความสอดคล้อง 2 วิธี คือ การให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและการประเมินภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบรายข้อกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป และการนำข้อสอบไปวัดความรู้ความสามารถของนักเรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยแผนที่ข้อสอบ โดยใช้โมเดลการตอบข้อสอบแบบ 1 พารามิเตอร์ หรือโมเดลราสส์ (Rash Model) หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากทั้ง 2 วิธีมาวิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยสถิติไคสแควร์ สำหรับข้อสอบที่ไม่สอดคล้องกัน ผู้วิจัยขอให้ผู้เชี่ยวชาญร่วมกันพิจารณาหาสาเหตุของความไม่สอดคล้อง

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย ข้อสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศส จำนวน 100 ข้อ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 แผนการเรียนอังกฤษ - ฝรั่งเศส ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 388 คน ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้จังหวัดเป็นหน่วยของการแบ่งชั้น แล้วสุ่มเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสมาจังหวัดละ 1 โรงเรียน ทำให้ได้กลุ่ม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 แผนการเรียนอังกฤษ - ฝรั่งเศส ของแต่ละโรงเรียน รวมเป็นจำนวน 163 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เนื้อหาของข้อสอบและการวัดทักษะทางสมอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบทดสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศส รหัสวิชา 77 ความถนัดทางภาษาฝรั่งเศส (PAT 7.1) ประจำปีเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 แบบประเมินความสอดคล้องสำหรับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ฉบับ โดยฉบับที่ 1 ใช้เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดของกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปกับทักษะทางสมอง และฉบับที่ 2 ใช้เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศส กับสมรรถนะทางภาษา ตัวชี้วัด และทักษะทางสมอง ผู้วิจัยเลือกทักษะทางสมองสำหรับการวัดความรู้ความสามารถทางภาษา ดังที่ Porter ได้นำเสนอไว้ ซึ่งประกอบด้วย ระบุได้/อธิบาย วิเคราะห์/สืบสวน ประเมิน และผลิต/สร้าง (Hess, 2006, p. 3) และแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อค้นหาสาเหตุของความไม่สอดคล้อง มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนด้วยการให้ทำข้อสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศส (PAT 7.1) จำนวน 100 ข้อ และเก็บข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและการประเมินภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 คน ด้วยแบบประเมินความสอดคล้องและแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การหาค่าสัดส่วนเพื่อหาจำนวนของข้อสอบที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ซึ่งผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนแรก ขั้นตอนต่อมาใช้โมเดลการตอบข้อสอบแบบ 1 พารามิเตอร์หรือโมเดลราสช์ เพื่อหาค่าความยากของข้อสอบและเพื่อการวิเคราะห์ด้วยวิธีแผนที่ข้อสอบ โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าความน่าจะเป็นในการตอบข้อสอบถูกเป็น 67% (RP67) หลังจากนั้นใช้ไคสแคว์เพื่อหาความสอดคล้องของผลการประเมินความสอดคล้องโดยวิธีแผนที่ข้อสอบและโดยผู้เชี่ยวชาญ ร้อยละเพื่อการรายงานจำนวนข้อสอบที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป และการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อค้นหาสาเหตุของความไม่สอดคล้อง หลังการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัย

1. ผลของการประเมินความสอดคล้อง

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ข้อสอบที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป มีจำนวน 16 ข้อ 16 จากข้อสอบจำนวน 100 ข้อ คิดเป็นร้อยละ ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1. ผลของการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป

วิธีการประเมิน	ระดับภาษา					
	A1	%	A2	%	B1	%
แผนที่ข้อสอบ	2	12.50	12	75.00	2	12.50
ผู้เชี่ยวชาญ	0	0.00	13	81.25	3	18.75

ข้อสอบที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรประดับ A1 A2 และ B1 ทั้งหมดวัดสมรรถนะการอ่าน การประเมินความสอดคล้องโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบชี้ให้เห็นการวัดเนื้อหาในตัวชี้วัดที่ 1 ของระดับภาษา A1 (12.50%) การวัดเนื้อหาในตัวชี้วัดที่ 1 (25%) ตัวชี้วัดที่ 2 (25%) และตัวชี้วัดที่ 3 (25%) ของระดับภาษา A2 และการวัดเนื้อหาในตัวชี้วัดที่ 1 (12.50%) ของระดับภาษา B1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

เมื่อพิจารณาการวัดทักษะทางสมอง พบว่า ข้อสอบที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรประดับ A1 ทั้ง 2 ข้อ วัดทักษะทางสมองขั้นวิเคราะห์/สืบสวน (12.50%) ข้อสอบที่สอดคล้องกับ ระดับ A2 ส่วนใหญ่วัดทักษะทางสมองขั้นวิเคราะห์/สืบสวน (56.25%) รองลงมา คือ ขั้นประเมิน (12.50%) และสาธิต/อธิบาย (6.25%) ตามลำดับ ข้อสอบที่สอดคล้องกับระดับ B1 ทั้ง 2 ข้อ วัดทักษะทางสมองขั้นวิเคราะห์/สืบสวน (12.50%)

จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างผลการประเมินโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบและโดยผู้เชี่ยวชาญด้วยไคสแคว์ พบว่า ผลการประเมินจากทั้ง 2 วิธีมีความสอดคล้องกัน ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 2. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของผลการประเมินโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบและโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ	แผนที่ข้อสอบ			χ^2	p
	A1	A2	B1		
A1	0	0	0	1.231	0.540
A2	2	9	2		
B1	0	3	0		

2. สาเหตุของความไม่สอดคล้อง

จากการประเมินความสอดคล้องโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบ พบว่า ข้อสอบที่ไม่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป จำนวน 84 ข้อ และข้อสอบที่มีผลการประเมินความสอดคล้องโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบและโดยผู้เชี่ยวชาญแตกต่างกัน จำนวน 7 ข้อ

สาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างข้อสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ได้แก่ การสร้างข้อสอบโดยคำนึงถึงเนื้อหาของกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปน้อยเกินไป และการใช้รูปแบบการวัดความรู้ความสามารถทางภาษาของนักเรียนที่ไม่สัมพันธ์กับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป เช่น การให้นักเรียนอ่านข้อความขนาดสั้นและบทสนทนา แล้วเลือกสถานการณ์ให้สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านเพื่อวัดสมรรถนะการฟัง การใช้บทอ่านในสถานการณ์ที่กำหนดให้เพื่อวัดสมรรถนะการพูด และการให้นักเรียนเรียงลำดับเรื่องราวด้วยการเลือกตัวเลือกเพื่อวัดสมรรถนะการเขียน เป็นต้น

ในส่วนของความไม่สอดคล้องที่พบหลังจากการวิเคราะห์หาความแตกต่างของผลการประเมินความสอดคล้องโดยใช้วิธีการประเมิน 2 วิธี พบว่า สาเหตุประกอบด้วย การสร้างข้อสอบที่มีเนื้อหาไม่สัมพันธ์กับตัวชี้วัดของมาตรฐาน การวัดทักษะทางสมองที่ไม่สัมพันธ์กับมาตรฐาน ความยากและความง่ายของคำศัพท์ในเรื่องที่ให้อ่านและในข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับระดับภาษาที่ต้องการวัด ความสั้นและความยาวของข้อคำถาม และการสร้างข้อสอบโดยใช้ไวยากรณ์ที่ลึกเกินระดับที่ต้องการวัด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การประเมินความสอดคล้องโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบ

จากการที่ได้กำหนดค่าความน่าจะเป็นในการตอบข้อสอบถูกเป็น 67% (RP67) ซึ่งถือเป็นระดับที่เป็นจุดกึ่งกลางระหว่าง 50% (RP50) และ 80% (RP80) และเป็นระดับที่ใช้ให้เห็นสารสนเทศที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับข้อสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรู้ความสามารถของนักเรียน ตามที่ Kaira (2010, pp. 39 - 40), Cizek and Bunch (2007, p. 162) และ Huynh (2006 as cited in Ngudgratoke, Pinyopanuwat & Na Nakorn, 2007, p. 26) ได้กล่าวไว้ พบว่า ข้อสอบที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปส่วนใหญ่ถูกจัดอยู่ในระดับภาษา A2 ถือเป็นความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานภาษาในระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการศึกษานี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยของ Kaira (2010) ที่พบว่า เมื่อมีการกำหนดค่าความน่าจะเป็นในการตอบข้อสอบถูกเป็น 67% (RP67)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ข้อสอบทั้งในวิชาคณิตศาสตร์และวิชาการอ่านถูกจัดอยู่ในระดับสูงของ MAPT (Massachusetts Adult Proficiency Test) คือ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Low Adult Secondary) ขึ้นไป

ในส่วนของการเปรียบเทียบผลการประเมินโดยวิธีแผนที่ข้อสอบกับผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ และพบว่ามีความสอดคล้องกันนั้น ชัดแจ้งกับผลการวิจัยของ Kaira (2010) ที่พบว่าการประเมินความสอดคล้องโดยวิธีแผนที่ข้อสอบกับโดยผู้เชี่ยวชาญมีความแตกต่างกัน ทั้งในวิชาคณิตศาสตร์และวิชาการอ่านไม่ว่าจะกำหนดค่าความน่าจะเป็นในการตอบข้อสอบถูกเป็น 50% (RP50) หรือ 67% (RP67) ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะความรู้ความสามารถ ทักษะและความชำนาญของผู้เชี่ยวชาญในแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องกับข้อสอบที่ผู้วิจัยได้นำมาประเมิน รวมถึงความเข้าใจในวิธีการประเมินโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบ จึงทำให้ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างสองวิธีในงานวิจัยนี้ออกมาใกล้เคียงกัน ซึ่ง Kaira (2010, pp. 100-106) ได้อธิบายประเด็นนี้ไว้ในงานวิจัยของตนเองว่า การที่ผลการประเมินความสอดคล้องโดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบและวิธีผู้เชี่ยวชาญมีความเหมือนหรือแตกต่างกัน ไม่ว่าจะกำหนดค่าความน่าจะเป็นในการตอบข้อสอบถูกเป็น 50% (RP50) หรือ 67% (RP67) ความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญและความเข้าใจในวิธีแผนที่ข้อสอบถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ

2. สาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐาน

สาเหตุของความไม่สอดคล้องระหว่างข้อสอบกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปสามารถอธิบายได้ 3 มิติ ได้แก่ การไม่รักษาสมดุลระหว่างเนื้อหาที่ใช้ออกข้อสอบกับเนื้อหาของมาตรฐาน ความแตกต่างของการวัดทักษะทางสมอง และการใช้ภาษาในการสร้างข้อสอบ

Porter (2004) Näsström (2008) และ Polikoff, Porter and Smithson (2011) กล่าวว่า ความสมดุลระหว่างเนื้อหาของข้อสอบกับเนื้อหาของมาตรฐานเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อระดับของความสอดคล้อง หากข้อสอบไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาของมาตรฐาน และหากไม่มีการนำเนื้อหาในมาตรฐานมากำหนดเป็นข้อคำถาม จะส่งผลให้เกิดความสอดคล้องในระดับต่ำ จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ข้อสอบที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปมีเพียง 16 ข้อเท่านั้น หรือคิดเป็นร้อยละ 16 สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ออกข้อสอบยังไม่คำนึงถึงเนื้อหาในกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปเท่าที่ควร ยังคงมีการนำเนื้อหาที่ไม่สัมพันธ์กับมาตรฐานระดับสากลมาออกข้อสอบ Näsström (2008) เรียกรูปแบบการออกข้อสอบในลักษณะนี้ว่าการผสมผสานระหว่างมาตรฐานและองค์ความรู้จากภายนอก ซึ่งแนวทางดังกล่าวส่งผลต่อระดับของความไม่สอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานอย่างมาก ในส่วนของความสมดุลของเนื้อหาที่ถูกนำมาสร้างเป็นข้อสอบ อาจเป็นอีกประเด็นที่เน้นย้ำให้เห็นความไม่สอดคล้องด้านเนื้อหา ดังที่ปรากฏในการวัดของระดับภาษา B1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มีการให้ความสำคัญกับการวัดเนื้อหาของตัวชี้วัดที่ 1 มากกว่าตัวชี้วัดที่ 2

นอกจากนี้ การไม่รักษาสมดุลระหว่างเนื้อหานำไปสู่การออกแบบรูปแบบการวัดสมรรถนะทางภาษาที่ไม่สัมพันธ์กับมาตรฐานด้วย เนื่องจากในแต่ละสมรรถนะทางภาษาตามกรอบความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ประกอบด้วยตัวชี้วัดที่ต้องการรูปแบบการวัดที่จำเพาะกับตัวชี้วัดนั้น ๆ บางตัวชี้วัดไม่อาจวัดได้โดยการให้นักเรียนทำข้อสอบแบบปรนัย ตัวชี้วัดของสมรรถนะการฟัง การพูด และการเขียน ซึ่งการอธิบายนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการค้นพบของ นราศักดิ์ไชยเรือง (2557) ที่สะท้อนให้เห็นว่า การใช้วิธีการประเมินที่ไม่เหมาะสมกับการประเมินเนื้อหาของมาตรฐาน เป็นสาเหตุที่นำไปสู่ความไม่สอดคล้องระหว่างมาตรฐานการประเมินกับการประเมินของครู

การออกข้อสอบโดยยึดมาตรฐานระดับชาติ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551) อาจเป็นอีกตัวแปรที่สำคัญ และส่งผลต่อสมดุลระหว่างเนื้อหาที่ใช้ออกข้อสอบกับเนื้อหาของมาตรฐาน เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้ระบุเนื้อหาที่นักเรียนควรทราบและทักษะที่นักเรียนควรปฏิบัติไว้กว้างกว่ากรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป กล่าวคือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้ระบุเนื้อหาของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ไว้ด้วยกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ขณะที่กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปได้จำแนกเนื้อหาตามระดับภาษา (Council of Europe, 2001) ดังนั้น การออกข้อสอบที่มีระดับภาษาตั้งแต่ A1-B1 ซึ่งให้ความสัมพันธ์ที่ไม่ลงตัวระหว่างเนื้อหาในมาตรฐานระดับชาติกับเนื้อหาในมาตรฐานระดับสากล Porter (2002 as cited in Olson, 2003) ได้อธิบายว่ามาตรฐานที่มีเนื้อหาจำเพาะสำหรับนักเรียนแต่ละระดับจะส่งผลให้เกิดความสอดคล้องในระดับสูง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

กว่ามาตรฐานที่มีเนื้อหาครอบคลุมช่วงชั้นทางการศึกษาของนักเรียน เช่น เกรด 3-5 เกรด 6-8 และเกรด 9-12 เป็นต้น ขณะที่ผลการวิจัยของ Herman and Desimone (2000 as cited in Porter, 2002) ชี้ให้เห็นว่า การกำหนดมาตรฐานที่เจาะจงกับกลุ่มเป้าหมาย และการกำหนดมาตรฐานในขอบเขตที่กว้างซึ่งครอบคลุมทุกระดับชั้นเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อระดับความสอดคล้องที่ต่างกัน

ในส่วนของความไม่สอดคล้องซึ่งเป็นผลมาจากความแตกต่างของการวัดทักษะทางสมอง สัมพันธ์กับผลการศึกษาข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษและการอ่าน และวิชาวิทยาศาสตร์ใน 19 รัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา ของ Polikoff, Porter and Smithson (2011) โดยนักวิชาการทั้ง 3 ชี้ให้เห็นว่า ความสมมูลระหว่างการวัดทักษะทางสมองของข้อสอบกับมาตรฐานถือเป็นอีกหนึ่งตัวแปรหลักที่มีอิทธิพลต่อความสอดคล้องและความไม่สอดคล้อง ขณะที่ Kaira (2010, p. 107) กล่าวว่า การวัดทักษะทางสมองสัมพันธ์กับความยากง่ายของข้อคำถาม การกำหนดการวัดทักษะทางสมองที่ไม่นำความรู้ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนมาประกอบ นอกจากส่งผลต่อระดับของความไม่สอดคล้องแล้ว ยังส่งผลต่อผลการสอบของนักเรียนด้วย เพราะนักเรียนอาจทำข้อสอบด้วยความวิตกกังวล และความรู้สึกไม่สบายใจ

สำหรับการใช้ภาษาในการสร้างข้อสอบ ไม่ว่าจะเป็นด้านคำศัพท์ ความสั้นและความยาวของประโยคในข้อคำถาม และการใช้ไวยากรณ์ที่ลึกกว่าระดับภาษาของนักเรียน อาจเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญที่ควรมีการพิจารณาในการสร้างข้อสอบ การศึกษาของ Kaira (2010, p. 107) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของประเด็นทางภาษาที่ใช้ในการสร้างข้อสอบ และชี้ให้เห็นว่า การใช้ภาษาถือเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะมากำหนดว่าข้อสอบมีความสอดคล้องกับมาตรฐานหรือไม่ เพียงใด

ข้อจำกัดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้เก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 แผนการเรียนอังกฤษ - ฝรั่งเศส ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสภาคใต้ตอนล่างเพียงเท่านั้น ข้อมูลที่ได้อาจไม่สะท้อนความรู้ความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนอังกฤษ-ฝรั่งเศสทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกข้อสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศสควรศึกษาเนื้อหาของกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับ A1 – B1 เพื่อให้สามารถสร้างข้อสอบที่มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป ทั้งในด้านเนื้อหา ทักษะทางสมอง รูปแบบการวัดสมรรถนะทางภาษาของนักเรียน การใช้คำศัพท์ สำนวน และความลึกของไวยากรณ์
2. ควรมีการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานโดยการทดลองใช้แบบทดสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสกับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับนักเรียนที่จะเข้ารับการทดสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศส ก่อนนำไปใช้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศสกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปโดยใช้ข้อมูลจากการตอบข้อสอบของกลุ่มตัวอย่างในทุกศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสทั่วประเทศไทย และกำหนดค่าความน่าจะเป็นในการตอบข้อสอบถูกเป็นหลายระดับ
2. ควรศึกษาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบระดับชาติวิชาภาษาฝรั่งเศสกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้วิธีแผนที่ข้อสอบ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- นราศักดิ์ ไชยเรือง. (2557). ผลกระทบของความไม่สอดคล้องระหว่างมาตรฐานการประเมินกับการประเมินของครูต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พฤต ไบระหมาน, สวรรณ์ จัตุระโทก, และ นลินี ณ นคร. (2558). ผลของความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือประเมินกับการอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรปที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. รายงาน. แผนงานวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย. (2559). ความร่วมมือกับระดับมัธยมศึกษา. วัฒนธรรมและความร่วมมือ. สืบค้นเมื่อ 28 กันยายน 2559 จาก <https://th.ambafrance.org/article1498>
- สวรรณ์ จัตุระโทก. (2556). การออกแบบระบบการประเมินที่สมดุลในระบบการจัดการศึกษาอิงมาตรฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 6(2), 1 - 8. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Campus France. (2016). Les tests et diplômes de français langue étrangère [Brochure]. Retrieved from http://ressources.campusfrance.org/catalogues_recherche/diplomes/fr/fle_fr.pdf
- Cizek, G. J., & Bunch, M. B. (2007). *Standard Setting : A Guide to Establishing and Evaluating Performance Standards on Tests*. Thousand Oaks, California: SAGE.
- Council of Europe. (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Strasbourg: Language Policy Unit.
- Hess, K. K. (2006). *Cognitive Complexity: Applying Webb DOK Levels to Bloom's Taxonomy*. Retrieved from <http://www.allen.kyschools.us/Downloads/Cognitive%20Complexity%20Webb%20DOK.pdf>
- Kaira, L. T. (2010). Using Item Mapping to Evaluate Alignment between Curriculum and Assessment. (Doctor's Dissertation), University of Massachusetts - Amherst, Amherst.
- Näsström, G. (2008). Measurement of Alignment between Standards and Assessment. (Doctor's Thesis), Umeå University, Umeå, Sweden.
- Ngudgratoke, S., Pinyopanuwat, R., & Na Nakorn, N. (2007). Using Rasch Model and Bookmark Standard Setting Procedure to Establish a Cutscore on STOU-TBS Test. *Journal of Research Methodology*, 20(1), 23 - 41.
- Olson, L. (2003). Standards and Tests: Keeping Them Aligned. *Essential Information for Education Policy*, 1(1), 1 - 4.
- Polikoff, M. S., Porter, A. C., & Smithson, J. (2011). How Well Aligned Are State Assessments of Student Achievement with State Content Standards? *American Educational Research Journal*, 48(4), 965 - 995. doi:10.3120/0002831211410684
- Porter, A. C. (2002). Measuring the Content of Instructions: Uses in Research and Practice. *Educational Research*, 31(7), 3 - 14.
- _____. (2004). *Curriculum Assessment*. Retrieved from [http://www.andyporther.org/sites/andyporther.org/files/papers/Curriculum Assessment.pdf](http://www.andyporther.org/sites/andyporther.org/files/papers/Curriculum%20Assessment.pdf)